

[Udenrigsministeren]

mandsplan, hvor vi fra dansk side har udtalt os i overensstemmelse med de synspunkter, jeg her har givet udtryk for. Formålet hermed har været at forberede en drøftelse af den såkaldte Genscher-Colombo-plan eller -initiativ på udenrigsministermødet den 13. februar i år. Det er derfor på nuværende tidspunkt ikke muligt at udtale sig mere præcist om de øvrige landes holdning. Det er dog indtrykket, at vi ikke står alene med vore tanker, når det gælder nødvendigheden af i første omgang at få skabt fornyet fremdrift inden for samarbejdet på det økonomiske område. Samtidig synes flertallet af de øvrige lande dog indstillet på i en positiv ånd at drøfte det tysk-italienske forslag, men det vil blive afsløret den 13. februar 1982.

Forhandling

Steen Folke (VS):

»Udenrigspolitisk samarbejde hører ikke hjemme i EF«, udtalte daværende markedsminister Ivar Nørgaard ifølge Berlingske Tidende den 16. marts 1972. Det er godt, at en nu afdød tidligere meget ledende socialdemokrat i tide formulerede partiets grundprincip, nemlig at man har et standpunkt, til man tager et nyt.

Er der noget, som i stigende grad og med regeringens og socialdemokratiets billigelse hører hjemme i EF, så er det netop det udenrigspolitiske samarbejde. Medens udviklingen i EF i øvrigt står i stampe, intensiveres det udenrigspolitiske samarbejde dag for dag. Det går skidt med det økonomiske, landbrugspolitikken er løbet grassat, fiskeripolitikken er gået i fisk, nationale støtteordninger flourer, og vi oplever så at sige hver uge konfrontationer mellem forskellige medlemslande. Der forhandles på andet år om det såkaldte 30. maj-mandat uden udsigt til nogen løsning af landbrugs- og budgetproblemer. Ministerrådet overvejer at indklage EF-Parlamentet for EF-Domstolen på grund af dets fremfærd omkring budgettet. Kævl og ballade er det almindelige indtryk, og det skal jeg såmænd ikke begræde.

Men med hensyn til det udenrigspolitiske samarbejde går det helt fint. Det ser ud, som om EF har misforstået salig Dalgas og pisker EPS frem efter princippet: hvad indad tabes, skal udad vindes. I Londonrapporten, som

lægger grunden til et endnu snævrere udenrigspolitisk samarbejde, hedder det:

»Udenrigsministrene noterer sig, at det i stigende grad er muligt for de ti at tale med én stemme i internationale spørgsmål.«

Gennem en lang række nye og udvidede bureaukratiske procedurer søger man nu at sikre, at dette i endnu højere grad bliver tilfældet i fremtiden. F.eks. hedder det i rapporten om de ti regeringer:

»De understreger deres tilsagn om at konsultere partnerne, før der fastlægges endelige holdninger til eller iværksættes nationale initiativer vedrørende alle vigtige udenrigspolitiske spørgsmål, som angår de ti som helhed. De forpligter sig til, at hver medlemsstat i disse konsultationer vil tage fuldt hensyn til de øvrigt partnerses stilling og lægge tilbørlig vægt på ønskværdigheden af at nå en fælles holdning.«

Udenrigsministeren vil gerne bilde os ind, at Danmark har fuld handlefrihed, der er ikke afgivet nogen suverænitet. Jeg erkender, at der ikke på dette område er afgivet suverænitet i grundlovens forstand, og jeg hører ikke til dem, der nogen sinde har påstået noget sådant. Men regeringen er frivilligt gået med til at afgive suverænitet. Regeringen er frivilligt gået med til, at Danmark pænt skal spørge de andre, det vil først og fremmest sige de store, om lov, hvis man ønsker at foretage sig noget som helst af vigtighed på det udenrigspolitiske område.

Jeg skal ikke gennemtrawle alle de forskellige bureaukratiske procedurer, der er vedtaget for i endnu højere grad at sikre fælles fodslag. Kun vil jeg nævne en enkelt karakteristisk og beklagelig ting, nemlig et skærpet krav om fortrolighed. Det nævnes flere steder i Londonrapporten, som om der ikke var tys-tys nok i forvejen om udenrigspolitikken. Tys-tys er praktisk for magthavere og bureaukrater, men det er dræbende for folkelig debat og demokratisk kontrol. Hverken EF eller EPS har nogen sinde været nogen folkesag, og for EPS' vedkommende er det sandt for dyden endnu mindre tilfældet efter vedtagelsen af Londonrapporten.

Men det vigtigste enkeltpunkt i Londonrapporten er den udtrykkelige fremhævelse af sikkerhedspolitik som en del af EPS. Også her vil et par bevingede socialdemokratiske statsmandsord være på deres plads. På socialdemokratiets årsmøde den 28. august 1971